

■ Hənif QUREYŞİ

Hənif QUREYŞİ - tanınmış ingilis yazıçısı, dramaturqu və ssenaristidir. Atası pakistanlı, anası ingilisdır. 1954-cü ildə İngiltərənin Bromli şəhərində doğulub. Ali Texniki Məktəbdə oxuduğu illərdə məşhur musiqiçi Devid Boui ilə tələbəlik dostu olub. “Sərhəd” (1981), “Köçəri quşlar” (1983) və “Məni çərlədən London” (1991) pyeslərinin, “Mənim gözəl camaşırxanam” (1984, motivləri əsasında 1985-ci ildə bədii film çəkilib) kinossenarisinin müəllifidir. “Şəhər kənarındakı Budda” (1990), “Ətraf ərazilər və digər oyunlar” (1990), “Qara albom” (1991), “Qabrielin hədiyyəsi” (2001) və digər romanların müəllifidir.

“Şəhər kənarındakı Budda” romanı debüt roman nominasiyasında nüfuzlu Uitbreyd ödülinə layiq görülmüş və dünyanın 20-dən çox dilinə çevrilib. Romanla bağlı çəkilən televiziya filminə musiqini isə yazarın gənclik dostu Devid Boui bəstələyib.

Kral Ədəbiyyat Cəmiyyətinin üzvü olan H.Qureyşi 1986-cı ildə ən yaxşı ssenariyə görə ABŞ-ın Milli Kinotənqidçiləri Cəmiyyətinin ödülinə, 2010-cu ildə İngilis PEN-klubunun Harold Pinter adına mükafatına layiq görülmüş.

“Məni çərlədən London” romanı əsasında 1991-ci ildə yazdığı ssenari üzrə rejissor kimi özü film çəkib. 2006-cı ildə isə Maykl Naymanla həmmüəllif olaraq bir opera tamaşası hazırlayıb.

Ssenari müəllifi olduğu “İntim əlaqə” filmi 2001-ci ildə Berlin Beynəlxalq Kino Festivalında və digər beynəlxalq tədbirlərdə mükafatlar alıb. 2013-cü ildə onun ssenarisi üzrə rejissor Rocer Mişellin çəkdiyi “Paris uikendi” tragikomediyasına 2014-cü ildə Avropa Kinoakademiyası tərəfindən “Ən yaxşı komediya” mükafatı verilib.

Çoxdan gözlənilən görüş

hekayə

Məşuqəsinin əri Morqana əl uzada-raq dedi:

- Axır ki, görüşdük. Salam. Küçənin o biri üzündə necə dayanmanız xoşuma gəldi. Yetkin bir insan kimi bu məsələ barədə söhbətləşmək istəyiniz də hədsiz dərəcədə qəlbimə yatdı. Bəlkə, əyləşəsiniz?

Morqan özünü təqdim elədi:

- Morqan.
- Erik.

Başını tərpədən Morqan maşınının açarlarını masanın üstünə atıb, stulun bir kənarında əyləşdi. Hər ikisi bir-birini süzməkdəydi. Erik soruşdu:

- İçmək istəyərdiniz?
- Bəlkə... daha sonra.

Erik daha bir şüşə içki sifariş elədi.

Boşalan iki şüşə isə artıq masadaydı.
- Tək içməyimə bir etirazınız yoxdur ki?
- İçin, getsin.
- Onda ele də edim.

İçkisini bitirən Erik şüşəni masanın üzərinə qoysa da, barmaqlarını hələ də butulkanın boğazından çəkmirdi. Çeçələ barmağındakı zərif nişan üzüyü o ara Morqanın diqqətini çəkdi. Məşuqunun evinə gələndə Kerolayn da buna bənzərən üzüyünü dəhliz masasının üstündəki nimçəyə qoyar, gedəndə isə ele oradan da götürərdi.

Bir neçə saat əvvəl ona zəng edən naməlum kişi soruşmuşdu:
- Danışan Morqandır?

O da:

- Hə, - demişdi. - Bəs siz...

Xətdəki kişi soruşmuşdu:

- Siz Kerolaynın məşuqusunuz?

Morqan dəqiqləşdirmək istəmişdi:

- Bəs siz kimsiniz? Kimsiniz axı?

- Mən isə onunla yaşayan kişiyəm.

Onun əriyəm. Adım da Erikdir. Xatircəm oldunuz indi?

- Hə-ə, məsələni anladım.

Xəttin o biri ucundakı Erik təklifə keçdi:

- Sizdən bir xahişim olacaq. Gəlin, görüşək. Əgər zəhmət deyilsə.

- Axı niyə? Məndən nə istəyirsiniz ki?

- Sizə bəzi suallar verəcəkdim.

Erik kafenin adını və görüş vaxtını söylədi. Elə həmin gün, sadəcə bir neçə saat sonra. Özü orada olacaq və onu orada gözləyəcəkdı.

Morqan vaxt itirmədən Kerolayna zəng elədi. Qadın bu gün işgüzar bir görüşə qatılacaqdı və yaqin ki, Erik də hər halda bundan xəbərdar idi. Bütün işlərini ertələyən Morqan qonaq otağında var-gəl etməyə başladı. Zaman isə durmadan axıb, gedirdi. Ən nəhayət, o, cürətini toplayıb, evdən çıxdı, maşına minib, yola düzəldi və cəmi bir neçə dəqiqədən sonra küçənin bu biri üzündə enib, nişan verilən kafeye göz qoymağa başladı.

Kerolayn öz əri barədə ən incə - onun valideynlərinin kimliyinə, nələrin (hətta əri səmimi etiraf etməsə də!) onu cıratdığına, qanı qaralanda mısımrığını necə salladığına, hətta onun yanını necə qaşdığına (bununla adətən Morqanı güldürürdü o) dair - təfərrüatları məşuquyla bölüşsə də, bu Erik ondan ötrü daim bir müəmma olaraq qalmaqdaydı: bu boz-bulanıq kölgə hələ Kerolaynla rastlaşdıqları ilk gündən bəri onun həyatını sanki alt-üst etmişdi və o vaxtdan bəri o, bu fiquru açıq-aydın gör-

mək iqtidarında deyildi.

Və indi Erik barədə heç arzulamadığı təfərrüatları öyrənmək zorunda ikən, Erikin də onunla bağlı nələrə öyrəndiyindən də bixəbər idi. Odur ki, Kerolaynın onunla əlaqədar ərinə nələri açıb-dediyni mütləq bəri başdan bilməliydı. İndiyədək həyatında bənzər bir hadisə olmamışdı, elə buna görə də o sarsıntı dolu günlər Morqanın yaddaşından heç vaxt silinməyəcəkdi.

Ofisiant qız Erikə pivə gətirdi. Morqan da əvvəlcə özü üçün pivə sifarişi vermək istədi, lakin sonra fikrini dəyişdi və adi su istədi.

Erik kinayə ilə gülümsədi:

- Hə-ə, günlərinizi şad-xürrəm keçirirsinizmi bəri?

Erikin ofisdə çox çalışdığından Morqan xəbərdar idi. Gecələr evə gec gələn bu kişi övladları məktəbə gedəndən sonra yatağından qalxırdı. İndi də onu süzərkən, Morqan yaddaşında Kerolaynın bu adamla bağlı bütün o danişdığı məqamları çözləməyə cəhd göstərirdi.

Arvadı səhərlər işə getməyə hazırlaşanda bu kişi pijaması əynində və özünü əlləriylə qapamaqla yataqda oturardı, sanardın ki, harasısı ağrıyır. Kənar-dan baxan elə bilərdi ki, bu adam nə barədəsə gərgin fikirlərə qərq olub.

Kerolayn isə işə həmişə bacardıqca erkən yollanardı ki, ofisdən Morqana zəng etməyə bir fürsət tapsın.

Tanışlıqlarından iki ay sonra Morqan Erikdən ümumiyyətlə, əsasən də dənə-dənə sevimyə cəhd göstərdikləri məqamlarda söz salmamağı sevgilisindən rica elədi. Lakin onların bu məh-rəm görüşlərindən qadının əri bixəbər olduğundan istər-istəməz söhbətləri həmişə hərlənib-fırlanıb, Erikin üzərinə gəlirdi.

Morqan maraqlandı:

- Hə, sizin üçün neyləyə bilərəm mən?

- Elə şeylər var ki, onlardan aqah olmaq istərdim və mənim buna haqqım çatır.

- Qoy görək, canım!

- Yoxsa, sizcə, mənim ümumiyyətlə heç bir haqqım-filan yoxdur?

Morqana elə gəlirdi ki, bu söhbət sən deyən də asan keçməyəcək. Hələ maşından düşməzdən əvvəl o, bütün fikrini bacardıqca bir yere toplamağa çalışmışdı, ancaq bu cəhdlər ona adını özünün də dəqiq bilmədiyi bir fəndən imtahana girməyi xatırladırdı.

Morqan ona təsəlli vermiş kimi dil-ləndi:

- Sizi başa düşürəm.

- Amma siz mənim həyatımı əlim-dən almısınız.

- Anladım.

- Arvadımı nəzərdə tuturam. Siz mənim arvadıma sahib çıxmısınız.

Erik butulkanı ağzına dayadı. Sonra cibindən bir həb qutusu çıxardı, onu havada silkələdi. Səsdən anlaşıldı ki, qutu boşdur.

- Sizdə ağrıkəsici həb-zad olmaz ki?

- Yox, elə şeylərə ehtiyac duymuram.

Erik cib dəsmalıyla özünün tərinı sildi.

Vəziyyəti gərgin idi və bunu anlamaq olardı. Həyat onu yaman yerdə yaxalamışdı. Eyni şəkildə Morqanı da. Elə Kerolaynı da.

Morqan fərqudəydi ki, onunla tapışandan bəri bu qadının həyat eşqi aşib-daşmağa başlayıb. Onun iki övladı və qazancı, amma yeknəsəq bir işi vardı. Bir müddət əvvəl qadının ən yaxın rəfi-qəsi özünə bir məşuq tapmışdı. Kerolayn isə Morqanla işiylə əlaqədar bir tədbirdə tanış olmuşdu və tezliklə belə qərara gəlmişdi ki, onlarınkı tutar. Qadın özünü tam səmimiyyətlə inandır-mışdı ki, onun bu “əyləncəsi” heç nəyə mənəə olmaz və həyatındakı bütün qalan şeylər öz normal axarıyla gedər. Morqan isə vaxtaşırı ona: “Ancaq hər şeyin gec-tez bir çıxacağı var ha” deməyi se-virdi. Buna görə də yataqda olduqları zaman qadın adətən ona “Cənab Çıxa-caq” deyə müraciət edirdi.

Erik dedi:

- Şəxsən mən ailəmi dağıtmaq fik-rindən uzağam. Özümə görə evim-ai-ləm var. Yəqin ki, siz arvadımla bərabər mənim ailəmi də əlimdən almaq istə-məzsiniz?

Onun insan hüquqlarına hörmətlə yanaşan Morqan diləndi:

- Kerolayn - yenə də sizin xanımınız olaraq qalır. Mən onu əlinizdən alıb-ələ-məmişəm. O, öz xoşuyla mənə təslim olub.

- Öz xoşuyla sizə təslim olub? Özü sizi istəyib? Sizi, hə?!

- Hə də, necə bəyem?

- Sizinlə olan bütün qadınlar belə davranırlar?

Morqan zorla gülümseməyə çalışdı.

- Qadınlar həmişə sizlə belə davra-nırlar?

- Son dövrdə sadəcə xanımınız belə davranıb.

Erik bunların ardından daha nələr deyəcəyini gözlədiyi üçün gözlərini on-dan çəkmirdi. Morqan isə susur və öz-özünə yalnız bir fikri aşılayırdı ki, bu adama izahat verməyə nəinki məcbur deyil, hətta istədiyi an buranı tərk edib, gedə də bilər.

Erik soruşdu:

- O, hələ də sizi özünə cəzb edir?

- Məncə, hə.

- Yoxsa bundan tam əmin deyilsiniz? Onunla çıxartdığınız min bir hoq-qadan sonra hələ də bundan əmin de-yilsiniz, hə?

- Mən elə bir şey demədim.

- Bəs onda nəyi qəsd edirsiniz?

- Heç nəyi.

Əslinə qalanda, heç özü də bundan tam əmin deyildi. Aralarında yaranan əlaqələrə isə artıq öyrənəliydı. Adətən, telefon söhbətləri uzun sürməzdi, yanlış yerə yozduqları yazışmalarının, ertələ-nən görüşlərinin və iztirab dolu ayrılıq-larının isə sayı-hesabı yox idi. Amma bütün bunlar həm də onların birgə həya-tı idi. Hətta orta q vərdisləri də yaran-mışdı.

Bu Erikin xanımıyla o, həftədə cəmi iki dəfə görüşsə də, indiye qədər heç bir qadından almadığı zövqü məhz ondan alırdı. Baş-başa olmadıqları və çalışma-dığı günlərdə Morqan doğma qızını da götürüb, rəsm qalereyalarını gəzib-dola-şırdı, ya da səfər çantasını yığıb, əlinə də bir xəritə alıb, yaşadığı şəhərin indi-yədək heç baş çəkmədiyi guşələriylə ta-nışlığa çıxırdı. O, saatlarca çay sahilin-də oturub, öz qeyd dəftərcəsinə uzun-uzadı xatirələr yazmaqdan əsla bez-

məzdi. Bəs bu qadın ona nələr bəxş et-mişdi axı? Dünyaya sayğı bəsləmək, yaşıntıları, eşyaları və digər insanları sezmək-oxumaq bacarığını, onları da həyatının vacib, hətta misilsiz bir dəyə-ri kimi görmək qabiliyyətini bəxş ələ-mişdi ona. Bu qadın qayğısız yaşama-ğın əsl möcüzəsini açıb, göstərmişdi ona.

O ara Erik söze başladı:

- Hələ iyirmi bir yaşı olanda mən Kerolaynla rastlaşdım. O vaxt çöhrəsinə bir dənə də qırış düşməmişdi. O vaxtkı al yanaqları hələ də gözümün önündə-dir. Universitet səhnəsində qoyulan bir tamaşada oynayırdı onda.

- Öz rolunu onda da, həmişəki kimi, yəni məharətlə oynayırdımı? Axı o, büt-ün rolların öhdəsindən bacarıqla gəlir. Hər işi yalnız layiqincə görəndə isə özündən razı qalır.

Erik dedi:

- Bu tanışlıq bizdə naxoş vərdislər yaranana qədər baş vermişdi.

Morqan heç nə anlamadı:

- Nəyi nəzərdə tutursunuz?

Erik izah elədi:

- Bizim münasibətləri qəsd edirəm.

Onlar hamısı, adətən, bu sözü işlədirlər çünki. Bizim onda nə bir istedadımız vardı, nə də bir bacarığımız. Odur ki, öz münasibətlərimizdən də baş çıxara bil-mirdik. Siz onunla nə vaxtdan bəri ta-nışsınız?

- İki ildir.

- İki ildir?!

Morqan təlaşlandı:

- O, bizə dair nələrden sizə bəhs edib ki? Siz heç bu barədə onunla da-nışmısınız?

Erik donquldandı:

- Sizcə, bu indi eşitdiyim faktlarla barışmamdan ötrü mənə nə qədər vaxt lazım gələcək?

Morqan soruşdu:

- Siz orda nə edirsiniz elə?

Bütün bu müddət ərzində o, gözləri-ni Erikin əllərindən çəkmirdi: gözləyirdi görsün, barmaqları arasında sıxdığı bu-tulkanın boğazını bu hərif nə vaxt qop-a-racaq. İndi isə o, masanın altından çı-xartdığı diplomat çantasında eşələnə-rək, nə isə axtarırdı.

- Ayın neçəsində olub bu? Yəqin bu-nu dəqiq xatırlayarsınız! Bəlkə, hələ ta-nışlığınızın ildönümlərini də qeyd edirsiz-niz siz?

Erik çantadan üzü albalı rəngə çalan iri bir dəftərcə çıxartdı:

- Mənim gündəliyimdır bu. Bəlkə də məhz həmin gün mən hansısa bir qeyd yazmışam burada. Son iki illik dövrə in-di tez-tələsik göz atmalıyam. Axı, alda-dılan insana ətrafında baş verən hər şey daha fərqli şəkildə görünür.

Morqan həndəvərdə oturanlara göz gəzdirərək sakit tərzdə dedi:

- Kiminsə üstümə çıxmırması məni təbdən çıxarır ha. Əsəblərim onsuz da gərilib.

- İstəmədən oldu. Üzr istəyirəm.

Erik gündəliyini bir az vərəqlədi. Morqanın baxışlarını öz üzərində hiss etdiyindən dəftərcəni qapatdı və kalla-şan bir səslə müsahibindən soruşdu:

- Sizi heç nə vaxtsa aldadıblar? Ox-şar bir hal nə vaxtsa öz başınıza gəlib yəni?

Morqan dedi:

- Oxşar şey hamının başına gələ bilər.

- Əcəb dediniz, vallah! Sizcə, alda-dılma adı bir şeydir də, elə?

- Məncə, müəyyən hallarda biz sa-dəcə seçim haqqından məhrum oluruq.

- Hər şey də məhz bunun ucbatın-dan saxtaliğa məhkum olur! - deyə Erik sözünə davam elədi. - İndi siz elə dav-ranırsınız ki, guya bunun sizə bir aidiy-yəti-filan yoxdur. Bu qədər maskalan-mağı necə bacarırsınız? Axı bu, son də-rəcə əhəmiyyətli məsələdir. Yaşadığımı-z bu əsrə bir baxın da!

- Başa düşmədim.

- Mən bir telekanalın xəbərlər proq-ramında çalışıram və hər gün ətrafımız-da nələrin baş verdiyinin yeterincə fər-qindəyəm. Sizin bu qəddarlığınız da o birilərdən geri qalan deyil.

- Hə, hə, ürəyinizi boşaldın görək...

- Sanki başqa insanların heç ləyaqət hissi yoxdur! Sanki onlar önəmsiz bir şeydirlər! Sanki onları bir heçmiş kimi tapdalayıb, üstlərindən keçmək də olar!

- Amma mən sizi öldürüb-ələməmişəm, Erik.

Davamı səhifə 15-də

- Amma məhz bunlar mənim axırıma çıxacaq. Gec-tez ölüb-gedəcəm.

Morqan başını tərpətdi:

- Hə, indi sizi anladım.

Bir gecə gəldi Morqanın xatirinə. O gecə ondan ayrılıb, hiss olunmadan ərinin yatağına girmək məqsədiylə evə dönməyə hazırlaşanda Kerolayn məşuquna bir istəyini pıçıldamışdı: “Kəş Erik öləydi... sadəcə ölüb-gedəydi”.

- Həm də lal-dinməz anladınız, eləmi?

- Hər halda.

Dirşəklərini masanın üstünə qoyan Erik sinayıcı nəzərlərlə Morqanı süzməyə başladı.

- Əməlinizdən bir əzab duyursunuz heç?

- Hə, duyurdum.

Morqan gülümsədi:

- Elə onunla da bağlı. Elə hər şeyə görə. Eyni vaxtda həm də - ona görə.

Erik dilləndi:

- Çox əla, çox pakizə. Kamilləşmə mərhələsi - tənhalıq dövrünə təsadüf edir axı.

Morqan razılaşdı:

- Heç şübhəsiz.

- Ancaq mənə bir məqam da maraqlıdır. Bu tənhalıq əsla əvvəlkilərə bənzəmir. Sizcə də, elədir?

tiylə xeyli var kəlmə kəsmir. Eriyə tərəf qanrılarda onun dirşəkləriylə butulkani taqqıldatdığını gördü. Erik dedi:

- Evinizi bəyəndim. Hərçənd yalnız yaşayan biri üçün xeyli böyükdür o.

- Mənim evim? Onu da görübsünüz?

- Hə.

Morqan onun düz gözlərinin içinə baxdı. Deyəsən, hərif əməlli-başlı dəmləşmişdi. Hətta Morqan ona həsəd də duydu. Axı, nifrət həmişə insana daxili güc verir.

- Səhər qaçışları zamanı geyindiysin o ağ şortun və qolların sənə yamanca yaraşır. Baxanda həmişə məni gic gülmək tutur.

- Deyəsən, sənənin mənim evimin həndəvərində veyillənməkdən başqa bir işin-gücün yox imiş ha?

Erik şəhadət barmağını onun sinəsinə söykəyib dedi:

- Sənənin də başqalarının arvadını tovlamaqdan başqa işin-gücün yoxdur da. Morqan, günlərin bir günü sən oyanıb görəcəksən ki, ətrafındakı hər şey dünnən axşam gördüyündən fərqlənir. Sahib olduğun hər şey ya qırılıb-tökülüb, ya da tamamilən sıradan çıxarılıb. Heç bunu təsəvvürünə gətirə bilsən bari?

Morqan dedi:

- Yaxşı, yaxşı, yetər bu barədə.

Erik öz butulkasını istəmədən aşırıtdı. Dağılan pivenin üzərinə cib dəsmalını sərəndən sonra butulkani dikəltdi və

əsla bağışlamayacaqlar ha.

Morqan laqəydcəsinə dedi:

- Hə, nolsun? Buna görə kimdir ey onları qınayan?

- Onlar irisaqqalı və bozqarındırlar - lap at kimi yeyirlər. Məni də çox xərcə salıblar indiyəcən.

- İlahi pərvədigara!

Erik soruşdu:

- Sən mənim işim barədə nələrsə bilirsən?

- Mənim işim barədə sən nə qədər bilirsənsə, mən də səninki qədər bir elə bilirəm.

Erik buna bir cavab vermədi və fikirli halda dedi:

- Yataqda yanaşı uzanarkən qeybətim qırdığınızı düşünmək mənə məzəli gəlir. Mərc gələrəm ki, siz hər hansı avtoqəzadə boynumun qırılmasını hədsiz istəyirsiniz.

Morqan gözlərini döydü.

Erik isə bayaqkı mövzuya qayıtdı yenə:

- Bilirsən, mənim xəbərlər agentliyindəki işim xeyli nüfuzlu işdir. Maaşım da yüksəkdir. Daim yeni nələrsə baş verdiyindən məşğul olacaq çox iş tapılır. Ancaq bu iş həm də vəcətsizdir, yeknəsəqdir. İndi mən bunu daha aşkar sezi- rəm. O işdə çalışanlar özlərini gözgörsi fəda edirlər. Həm iş yükləri çoxdur, həm də beyinləri daim adrenalini ifraz edir. Məsələn, mən həmişə arzulanı-

keçdi Morqanın könlündən: “Onun əyni- ni soyunaraq, böyrümdə uzanmasına, mən dəlilər kimi məftunam və belədə sanıram ki, dodaqlarım ağzına qədər di- rilik suyu ilə dolu piyaləyə toxunur, hə- min suda mən möcüzələrlə dolu eşq dünyamızın əksini görür və qət edirəm ki, bu qadın - əbədilik təkcə mənim qis- mətəmdir!”

Erik soruşdu:

- Hə, niyə susursan?

- Nə barədə?

- Axı onun sən nəyini sevirsen də?

Əgər indiyədək buna bir qərar verə bil- məmişənsə, onda zəhmət olmasa, bizi rahat burax!

Morqan dişlərini qıcadı:

- Bura bax, Erik! Əgər sən dilini dinc tutub dözsən, mən bunu sənə deyərəm. Onun mənimlə yaşamaq istədiyini etiraf elədiyi vaxtdan artıq bir ildən çox vaxt ötüb. Və mən bütün ömrüm boyu belə bir qadının həsrətində olmuşam. - Bu yerdə o, barmağını Erikin sinəsinə dirə- di. - Onunla yaşamaq üçün sənənin bəlli bir möhlətin olub. Həm də yetərincə olub. O da bəsindir. İndi isə o növbə mənə çatıb.

Sonra ayağa qalxıb, qapıya tərəf yö- nəltdi. Hər şey xeyli asan imiş. İndi o, açıq havaya çıxmağa ehtiyac duyurdu. Sükən arxasına keçib, dərinədən köks ötürdü. Motoru işə salıb, tindəki svetofora çatıb, maşını əylədi. Bir dü- şündü ki, supermarketdə bazarlıq elə- məsi yerinə düşər, çünki Kerolayn bir- başa işdən evə gələ bilirdi və buna gö- rə də onu gözləmədən, yeni özü yemə- yə nələrsə hazırlayardı. Hələ məşuqəsi- nin sevdiiyi viski mak-dan da qatardı ye- məyə. Ona bu cür diqqət göstərilməsindən hədsiz dərəcədə məmnun olurdu qadın. Sonra isə yataqda birlikdə uza- nar, şəllənərdilər özləri üçün.

Bu dəm Erik ön qapını açıb, onun böyründəki oturacağa çökdü. Morqan gözlərini ona zillədi. Arxadakı maşının sahibini səbirsizləyib, siqnalladı. Morqan maşını yolun kənarına verməli oldu.

- Səni harayasa aparmamı istəyir- sən?

Erik dedi:

- Sənə hələ deyəcək sözlərim var.

Morqan bir ona baxdı, bir yola. Onun maşınında, böyründəki oturacaq- da əyləşən bu hərif indi də çəkmələriylə ayaqları altıdakı rezin xalını durmadan tapdalamağında idi.

Morqan dişlərini qıcayaraq söyüş söydü. Erik soruşdu:

- Hə, indi neyləmək istəyirsən? Bir qərara gəldin bari?

Morqan küçə boyu maşını ağır-ağır sürməyə başladı. Gözünün ucuyla o, Erikin maşının sandıqçasında eşələnə- rək, bir parça kağız tapdığının fərqi- nə vardı. Bu, həmin səhər Kerolaynın öz xəttiylə yazdığı və evə alınması vacib olan ərzaqların siyahısı idi. Erik səssiz- cə kağızı əvvəlki yerinə qoydu.

Morqan maşını geri döndərməklə qaz pedalına basdı və dedi:

- Gəl, buradan gedək onun iş yerinə, hər şeyə birlikdə aydınlıq gətirək. Sən də bunu istəməirdin?! Öyrənmək istədi- yin hər təfərrüatı məhz onun dilindən eşitmən daha məsləhətlidir. Yox, əgər bunu istəmişənsə, maşından harada, nə vaxt düşəcəyini mənə de. Nə vaxt düşəcəyini de ha.

Erik susaraq, önünə baxırdı.

Morqan özünün xoşbəxtlikdən qorx- duğunu və ondan uzaq durmağa çalışdığını düşünürdü. O, həqiqətən də başqa insanlardan ürkür və onlardan bacardıq- ca uzaq durmağa üstünlük verirdi. Hələ də bundan qorxurdu, hərçənd indi iş- iş- den keçmişdi artıq.

Qəfildən o, sükani sərt şəkildə dön- dərdi.

- Yaxşı, elə olsun.

- Nə necə olsun?

Morqan dilləndi:

- Qəti qərara gəldim. Cavabım da - “hə”dir. Həm də verdiyin bütün suallara cavabım “hə”dir! İndi isə düş aşağı, - deyib, maşını saxladı. - Rədd olub, get başımdan!

Maşınını sürüb oradan uzaqlaşdıq- ca, Erikin arxa görünüşü güzgüsündəki qaraltısı getdikcə kiçildi, kiçildi.

Dilimizə çevirdi:
Azad Yaşar

Çoxdan gözlənilən görüş

hekayə

Morqan təsdiqlədi:

- Elədir, çünki artıq dəqiq anlayır- san: itirdiyin heç nə geri dönməz deyil.

Erik dedi:

- Haradasa on iki, on üç yaşı olanda böyük qardaşım canına qəsd eləmişdi. Atam bu dərd üzündən dünyadan köç- dü, babam isə sadəcə bizlərə tapşırırdı. Sizcə, mən hələ də onlardan ötrü qərib- səyirəm?

- Yoxsa onları qəribəsmirsiniz?

Pivəsindən bir qurtum alan Erik bu barədə fikrə daldı və ən nəhayət, dillən- di:

- Hə, haqlısınız, qəlbimdə bir dəlik açılıb o vaxtdan bəri. İstərdim ki, sizin də üreyinizdə ona bənzər bir yara açıl- sın.

Morqan dəqiqləşdirdi:

- Amma məşuqəm məni anlayır, din- ləyir. Mən də - onu.

Erik heyrətləndi:

- Siz həqiqətən bir-birinə qarşı be- lə diqqətlisiniz?

- Belədə könlünün əslində nədən açıldığını diqqət yetirmən kifayətdir. Məsələn, məşuqəmin yanında mən heç vaxt özümü yalnız-filan hiss eləmirəm.

- Çox əla.

- Əgər o, məni atıb-getsəydi, yaqın başıma bir gülə sıxardım.

Erik xatırladı:

- Amma o dediğin qadın - mənim ar- vadımdır.

Araya sükut çökdü.

Sonra Erik yenə özündən çıxdı:

- İndiki insanlar necə deyirlər? “Bu, sizin daxili məsələnidir!” Hə də, bu da mənim daxili məsələmdir! Bu cür ya- naşma nə dərəcədə doğrudur axı? Siz- cə, necə, doğrudur bu?!

Uzun illərdən bəri ilk dəfəydi ki, Morqan həm xeyli viski içmiş, həm də nəşə çəkmişdi. Altmışın illərin sonla- rında o, bir universitet tələbəsiydi, lakin özünü hippilərə yox, puritan sol cinahı- na aid edirdi. Məhz indi, yəni beynini sıfır- lamağı arzulayanda o, fərqi- nə vardı ki, insanoğlu həyatda öz idrakından necə də dördəlli yapışmış. Kerolaynın fikri- ni-zikrini ən nəhayət başından atmaq- dan ötrü onun şüurunun sıfırlanması va- cıb şərt idi. Onların hamısını - Kerolaynı da, Eriki də, onların övladlarını da unut- maq üçün lazım idi bu. Bəlkə də, əlaqə- lərinin indiyədək üstüörtülü və elçatmaz olması bu insanlar arasındakı məsafəni ən uyğun həddə saxlamışdı.

Morqan fərqi- nə vardı ki, həmsöhbə-

soruşdu:

- Mənim uşaqlarımı da yanına ala- caqsan?

- Nə? Bunu niyə etməliyəm ki?

- Bilirsən, mən də həmişə öz evimi istədiyim kimi qurmaq arzusuyla yaşa- mışam. Mənim hətta sarmaşıqlarla örtü- lən köşkümdə də var. Mən o evdən əsla köçən deyiləm və onu heç kəsə də sat- maram. Əgər səmimiyyətə qalsa, sənə deməliyəm ki, arvad-uşaqsız yaşamaq könlümə daha çox yadır.

Bu sözləri deyərək onun ağzı qəri- bə şəkil aldı - bilmirdin, gülümsəyir, yoxsa dişlərini ağadır.

Morqan qulaqlarına inanmadı:

- Nə? Nə dedin sən?

Erik qaşlarını qaldırdı:

- Nə dediyimi sən lap yaxşı anladın.

Morqanın övladları öz analarıyla bir- ge yaşayırdılar: qızı universitetdə, oğlu isə özəl məktəbdə təhsil alırdı. Hər ikisi- nin işləri yolunda gedirdi. Erikin övlad- larını isə Morqan öteri görmüşdü. Əgər Kerolayn onunla yaşamağı uyğun bil- səydi, Morqan onları da öz yanlarına al- maq fikrindəydi. Tam səmimiyyətlə özü- nü buna hazır sayırdı və bu cür təlyük- lü məsələlərin həllində əsla tərəddüd eləməzdi. Həm də ən betərini düşünür- dü: birdən oğlan narkotiklərə dadansa, qız isə gənc yaşında əxlaqsızlığa başla- sa, onların aqibətləri necə olar? Buna görə də Morqan bu qadından əlavə, çiy- nini daha ağır bir yükün altına verəcəyi- nin də fərqi- ndə idi. Dostları arasında bu cür cəncələ düşənlər isə artıq var idi.

Erik dedi:

- Sənəin başımıza hansı müsibəti aç- dığını öyrənəndə, övladlarım bunu sənə

şam ki, bir yürüşə çıxım... dağların qoy- nunda dincəlməyə yollanım, yeni öz ağır çəkmələrimi geyinim, səfər çantamı götürüm və sair və ilaxır. Bir də roman yazmaq istəyirəm. Bundan ötrü səfərə çıxmalıyam ki, macərələr yaşayım. Bəl- kə, gələcəkdə buna da imkan tapaca- ğam.

Bax, bu yerdə Morqan heyrətləndi, çünki Kerolayn oturub-durub deyirdi ki, ətrafındakı dünya Eriki zərrəcə maraqlandırır və əri hər şeyə xəbər sütununa yarayacaq material gözüylə baxır, yana- şır. Bunca səs, görüntü, qoxu və dad ona əsla cazibədar gəlmir, ondan ötrü bir önəm kəsb etmir. Həm də onun bu ya- naşması başqalarının daxili həyatı üçün də eynən keçərlidir. Ondən fərqli olaraq, barlarda oturarkən Morqan ilə Kerolay- nın elləri masa altında yalnız onların iki- sinə bəlli olan bir dildə ünsiyyət qururdu, bu zaman onlar ortağ tanışlarını quru yu- yub, yaş sərməklə, sanki başqalarının yol verdiyi səhvlər hesabına öz sevgiləri üçün bir dayanıqlılıq peyvəndi, ya da bir məlhəm tapmağa, bənzər yanlışlardan uzaq durmağa çalışırdılar.

Morqan masanın üstündən maşının açarlarını götürüb, dedi:

- Qulağa xoş gəlir. Həyatınızdakı hər şey yolunda gedəcək, Erik. Sizə uğurlar diləyirəm.

- Sağ ol, vallah.

Bir ara yerindən qımıldanmayan Erik qəfildən xəbər aldı:

- Sən bu qadının nəyini sevirsen axı?

Bu dəm onun üstünə bağırmaq və düz burnunun önündə yumruğunu masaya çırpmaqla, bu etirafı eləmək